

**Quæstionum Canonicarum, In Quinque Libros
Decretalium, Tomus ...**

In Lib. III. Decretalium. In quo agitur De Rebus, quae in iudicium devenire solent, cujusmodi sunt, de vita et moribus Clericorum, ...

Schlüter, Georg

Augustæ Vindelicorum, 1708

Articulus IV. De Cautionibus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73045](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73045)

& dos, à spiritualiter nubente, monasterio allata, gaudet prerogativis matrimonii carnalis in huius favorem à jure indulto, præsertim quoad dotem allatam ad sustentanda matrimonii onera, quod à fortiori tenet, cum fiat loco alimentorum sponsæ; arg. c. *inter corporalia* 2. de translat. Episcopi; illud certum videtur, ubi concurrunt plures Creditores, tempore quantumvis posteriores, præferendos esse anterioribus, quando debita istorum non sunt liquida, hoc est, non habent causam debendi; eorum verò liquida sunt, & expressam habent causam debendi.

ARTICULUS IV.

De Cautionibus.

1866 Quid, & quotuplex sit cautio, diximus in principio hujus tit. à n. 1803. de aliis porro cautionibus particularibus, ibi non expressis, (ut sunt *de non offendendo, iudicio fessi, aut iudicatum solvi, vel rem ratam haberi*) egimus lib. 1. tit. 28. de Procuratoribus. Illud nota, cautionem realem esse omnium fere securissimam; nam *juratoria* sæpe violatur, vel agrè non raro ad executionem trahitur; *fidejussoria* etiam Creditores frequenter litibus implicat; quia tamen debitores, etiam cautionem realem, quandoque non redimunt cum damno Creditoris, quæstio est, an, & qualiter Creditor pignus possit vendere, si debito ipsi tempore debitum non sit solutum? Re. posse ut dictum est à n. 1828.

1867 Hinc not. 1. si redemptioni pignoris faciendæ per solutionem debiti terminus præfixus est, debitorem tunc non solventem censeri esse in mora, etiam Creditore non petente; quia dies pro Creditore interpellat *L. magnam*, C. de contrahend. & committ. stipul. si autem dies non fuit præscriptus, moram incipere, quando elapso rationabili tempore interpellatur à Creditore *L. si ex legati causa*. ff. de verb. oblig. Creditorem autem in pignoris venditione procedere debere bona fide, & vendere, quo majori pretio potest, adeoque Subhastatione, *L. ult.* C. de jure dom. &, si ipse debitor

velit vendere, debere illi accepta cautione permittere; sic Lugo cit. n. 36.

Not. 2. Creditorem in casibus jure sibi permittis vendentem pignus, ejus dominium transferre in Emptorem; quia, licet ipse non sit dominus pignoris; est tamen in hoc casu debitoris Procurator à Lege, vel Judice constitutus, sic Lugo cit. n. 40.

In c. *Cum constet* fin. h. t. fit specialis mentio de cautione, quam proprietarius exigere potest ab usufructuario; cum enim quidam reliquisset testamento proprietatem bonorum suorum Mariæ uxori Cajæ; usumfructum Joannæ Matris suæ, uxori Augerii; *Maria* proprietaria, mortuo testatore, petiit ab Joana uxore Augerii, præstari idoneam cautionem, quod utatur, & fruatur rebus immobilibus salva illarum substantia ad arbitrium boni viri; pecuniam verò, ac æstimationem bonorum, quæ consumuntur usu, & in hæreditate reperta fuerint, dictæ Mariæ, vel hæredibus ejus in morte sua restituat, super quibus ad cautionem præstandam; Pontifex illam compellimandam; hoc autem spectat proprie ad secundam partem hujus tituli, de cautionibus in genere, quod à se editum Gregorius IX. apponi voluit, ut corresponderet nigrum etiam alteri parti Rubricæ.

Ex hac Gregorii decretali deducuntur communiter Canonistæ, istam conclusionem: *Usufructuarius cavere debet, quod utatur fruatur rebus immobilibus, salva earum substantia, & finito usufructu eas restituet, si exierit; alias, ipsarum rerum æstimationem*; id quod etiam jure civili merito cautum est; cum enim Usufructuarius deteriorem causam proprietatis facere non debeat, & æquum sit, reddi securum proprietarium, ideo Prætorum cavisse, usufructuarium cogere, cautionem præstare de utendo boni viri arbitrio & de restituendo, quod superstiti, finito usufructu.

Circa hanc decretalem moveri potest quæstio ex illis verbis dicti canonis: cum *constet Joannam, mulierem, uxorem Augerii, quoad usum fructum filio suo successisse*; videtur enim usufructus non posse continuari successione; cum morte finitur, nec in eo datur successio, *L. Liber*. 23 ff. de

de liber. caus. l. 1. §. si impuberi. 21. ff. de collat. bonor. §. Finitur. Instit. de usufruct. videtur tamen dicendum usufructum ad Joannam Mulierem venisse, ipsa defuncti institutione; non autem continuatam successione.

1871 Altera quaestio est, an Testator, qui uni relinquit rerum suarum proprietatem, alteri earundem usufructum, possit usufructuario remittere obligationem

praestandi cautionem? §. L. 1. C. de Usufructu dici negative, ibi: *Si usufructus omnium bonorum testamenti uxoris marito relictus est: quamvis cautionem à te prohibuerit exigi; tamen non aliter à debitoribus solutam pecuniam accipere poteris, quam oblata secundum formam Senatusconsulti cautione*; aliud est de proprietario; is enim huic dispositioni juris, in suum favorem introducta, renuntiare potest.

QUÆSTIO XXII.

IN TITVLVM XXII. DE FIDEJUSSORIBUS.

1872 Altera species post cautionem *ignorantiam* (sub qua venit etiam *hypothecaria*) & *fidejussoria*; cum enim quandoque contingat, ei, qui cavere debet, nihil esse, in quo Creditori suo securitatem debiti constituere possit; proxima plerumque est, quæ fit per fidejussores, nimirum eos, qui promittunt, se soluturos, quod alius debet, si debitor principalis non solverit, ut notat Lessius l. 2. de Just. c. 28. D. 1. à n. 1.

ARTICULUS I.

Quid, & quomplex sit fidejussio?

1873 Suppon. 1. *fidejussionem* sumi posse 1. *generaliter*; & sic omnes, qui alienam obligationem in se suscipiunt, fidejussores dicuntur, sed generaliter, & late, 2. *specialiter*, proprie, ac stricte; & sic illi tantum fidejussores dicuntur qui alienam obligationem in fidem suam suscipiunt (*ich will gut darfür seyn*) manente nihilominus priore obligatione; ex quo vides per fidejussionem strictè sumptam, non fieri novationem, seu mutationem prioris in posteriorem obligationem, perempta priori; ita Sichardus in L. 3. C. Tit. 3. de Fidejussorib. in rubric. n. 4.

Tom. III.

Suppon. 2. quod contractus fidejussionis juxta jus civile perficiatur *verbis*; & sine forma stipulationis non pariat actionem in foro externo, tanquam pactum nudum; sic Pereyra in Elucidario n. 1037. §. *juxta*; toto jure civili frequens mentio est de fidejussione, & fidejussoribus; de his enim est titulus 41. Codicis lib. 8. tit. 21. Instit. lib. 3. tit. 7. ff. lib. 27. & tit. 1. L. 48. Fidejussio autem dicitur à *fide*, & *jubeo*; ut enim constat ex L. *ubi autem*. ff. de verb. oblig. fiebat hac stipulatione: *fide tua ides se jubes*, hoc est, suscipis, & esse vis? ad quod se Titius mihi adstrinxit? respondebat alter: *fidejubeo*; sic igitur definitur à Lessio lib. 2. c. 28. n. 1. *est aliena obligationis in se susceptio, quæ se quis obligat ad eam implendam, si debitor principalis non solverit.*

Suppon. 3. juxta jus *canonicum*, & in foro conscientiarum, ad fidejussionem sufficere consensum, verbis expressum cum quatuor conditionibus; 1. ut sic contractus *accessorius*, supponens alium debitorem, & aliam obligationem principalem; vel presentem, vel futuram; 2. ut fidejussor non possit in plus obligari, quam principalis debitor; possit tamen obligari *arbitrio*, ut juramento, hypotheca, vel garantigio, id est, instrumento publico, quod habet paratam executionem; 3. est, ut,

Kkk

fi